

Holmboen Viggo og de italienske vaskekoner

af Michael Riber Jørgensen

Maleren Axel Viggo Wørmer er ikke noget stort navn i kunstkredse i dag. Alligevel er der grund til at dvæle ved ham for et øjeblik; om ikke andet for hans forbindelse til Thy og til en nok så berømt thybo.

Viggo blev født i fyrmesterboligen i Hansted nytårsdag 1846. Hans far var nemlig den første fyrmester på fyret, opført blot tre år tidligere. Som fyrmestersøn fra det dengang lille, afsides fiskerleje lå det ikke i kortene, at Viggo skulle blive kunstmaler. Talentet havde han dog ikke fra fremmede; faderen H. I. Wørmer udsmykkede i 1855 altertavle og prædikestol i kirken ved siden af fyret.

Han kom i realskolen i Thisted, og her mødte han den ét år yngre J. P. Jacobsen. De to blev hurtigt gode venner, og efter skolen rejste de begge til København for at forfølge deres passion. Peter læste naturhistorie og fik snart udgivet sin første novelle, *Mogens*. Han blev en del af det »moderne gennembrud« – kredsen af kulturradikale kunstnere og politikere omkring brødrene Brandes.

Viggo kom i malerlære og gik på Kunstakademiet. Hans hovedværk blev et stort loftsmaleri til herregår-

den Fuglsang på Lolland – en illustration af folkevisen om Agnete og Havmanden. Som så mange af datidens kunstnere rejste han også til Italien og malede flere motiver herfra – blandt andet *Italiensk Vaskeriscene*. Maleriet var længe i privateje, men i år fik Museum Thy via generøse donationer fra J. P. Jacobsen-Selskabets medlemmer mulighed for at erhverve det.

Stilmæssigt var Viggo bagudskuende og inspireret af romantikkens idealiserende træk. Peter, derimod, bekendte sig med sin naturvidenskabelige baggrund til de nye strømninger i tiden: Naturalisme og realisme. Måske af den grund brugte han Viggo som inspiration til kunstneren Erik i romanen Niels Lyhne. Titelfigurens kammerat repræsenterer netop datidens traditionelle kunstsyn og kritiseres for at male »sherrygyldne himle« i stedet for »det naturlige«.

Ligesom Peter blev Viggo ramt af tidens store svøbe: tuberkulose. Efter flere års svaghed døde han 8. februar 1878, blot 32 år gammel. Men hvis han stort set er glemt i sin egen ret i dag, er han til gengæld gennem sin barndomskammerat sikret en plads i litteraturhistorien.

Viggo ca. 1870.

Italiensk Vaskeriscene, ca. 1870. Foto: Museum Thy.